

Politechnika
Śląska

POLITECHNIKA ŚLĄSKA
WYDZIAŁ AUTOMATYKI, ELEKTRONIKI I INFORMATYKI
KIERUNEK: INFORMATYKA

Praca dyplomowa inżynierska

System zarządzania siecią siłowni oparty o bazę dokumentową

autor: Seweryn Gładysz

kierujący pracą: dr inż. Ewa Płuciennik

konsultant: dr inż. Imię Nazwisko

Gliwice, grudzień 2021

Spis treści

Streszczenie	1
1 Wstęp	3
2 Analiza tematu	5
3 Wymagania i narzędzia	9
4 [Właściwy dla kierunku - np. Specyfikacja zewnętrzna]	17
5 [Właściwy dla kierunku - np. Specyfikacja wewnętrzna]	19
6 Weryfikacja i walidacja	21
7 Podsumowanie i wnioski	23
Bibliografia	25
Spis skrótów i symboli	29
Źródła	31
Zawartość dołączonej płyty	35

Streszczenie

Streszczenie pracy -odpowiednie pole w systemie APD powinno zawierac kopie tego streszczenia. Streszczenie, wraz ze slowami kluczowymi, nie powinno przekroczyc jednej strony.

Slowa kluczowe: 2-5 slow (fraz) kluczowych, oddzielonych przecinkami

Rozdział 1

Wstęp

- wprowadzenie w problem/zagadnienie
- osadzenie problemu w dziedzinie
- cel pracy
- zakres pracy
- zwięzła charakterystyka rozdziałów
- jednoznaczne określenie wkładu autora, w przypadku prac wieloosobowych
 - tabela z autorstwem poszczególnych elementów pracy

Rozdział 2

Analiza tematu

Na rynku siłowni widać coraz większą konkurencję, a właściciele szukają sposobów jak zachęcić nowych klientów do uczęszczania na ich siłownię. Wiele z sieci pozwala na całodobowe korzystanie z ich obiektów, aby sprostać wymaganiom jak największej grupy klientów. Stawia to nowe wyzwania w organizacji pracy pracowników i sposobie działania obiektów. Dużym usprawnieniem byłaby możliwość zrezygnowania z recepcji na rzecz bramek wejściowych i wyjściowych, które kontrolowałyby ważność karnetu oraz pilnowałyby, aby w tej samej chwili na siłowni nie znajdowała się zbyt duża liczba osób.

Innym problemem jest coraz większa liczba sieci siłowni, która w swojej ofercie zawiera możliwość udziału w wydarzeniach grupowych, które pozwalają na uczestnictwo w grupowej sesji, gdzie pracownik siłowni nadzoruje czy uczestnicy wykonują ćwiczenia w sposób bezpieczny dla ich zdrowia. Pozwolenie na zgłoszenie chęci udziału w takim wydarzeniu poprzez aplikację internetową może zwiększyć atrakcyjność oferty danej sieci siłowni w obliczu rosnącej konkurencji na rynku sieci siłowni.

Sieć siłowni staje w obliczu innych wyzwań, które nie są znane małym sieciom siłowni lub pojedynczym obiektom. Zarządzanie wyposażeniem może być utrudnione ze względu na liczbę posiadanych urządzeń i liczbę obiektów siłowni należących do sieci. System powinien gromadzić informacje na temat posiadanego sprzętu, aby skrócić czas, jaki jest potrzebny to przeprowadzenia inwentaryzacji posiadanych akcesoriów i sprzętów do ćwiczeń.

Innym wyzwaniem stawianym przed właścicielami siłowni jest stworzenie oferty treningów personalnych dla klientów, którzy oczekują indywidualnego podejścia do treningu. Rozwiązaniem jest stworzenie modułu, który pozwalałby na rezerwowanie przez klientów terminów treningów. Takie rozwiązanie może zwiększyć atrakcyjność danej sieci oraz pozwolić na sprawniejsze organizowanie czasu trenerów personalnych należących do sieci siłowni.

Ważnym wyzwaniem stawianym przez pandemię koronawirusa jest reagowanie na częste zmiany w przepisach dotyczących wstępu na obiekty sportowe. Taka sytuacja zmusza właścicieli do ciągłego monitorowania sytuacji i reagowania na zmiany dotyczące przepisów sanitarnych. Każda taka zmiana zmusza siłownię do wdrożenia nowych restrykcji w postaci limitów osób na siłowni. Pomocą w realizowaniu narzuconych obostrzeń byłoby stworzenie systemu, który ustalałby jaka jest maksymalna liczba osób w obiekcie na podstawie wprowadzonych danych. System powinien również zapewniać możliwość kontrolowania liczby osób, które znajdują się w danej chwili w obiekcie siłowni.

Kolejnym problemem jest ilość użytkowników korzystających z rozwiązania. Sieć siłowni w przeciwieństwie do pojedynczego obiektu musi obsługiwać dużą ilość klientów. Zasoby wykorzystywane do działania systemu powinny być wystarczające do sprawnego działania aplikacji przy dużym obciążeniu spowodowanym ogromną liczbą aktywnie zalogowanych użytkowników. Aby zapewnić ciągłość działania systemu potrzebne jest aby stworzone oprogramowanie było skalowalne. Skalowanie może zostać wykonane w górę (poprzez zmodyfikowanie serwera w celu poprawy jego wydajności) lub w szerz (rozdzielenie obciążenia pomiędzy większą liczbą serwerów)¹. W wielu przypadkach skalowanie w górę jest zbyt kosztowne lub niemożliwe ze względu na ograniczenia technologiczne. W takim przypadku z pomocą przychodzi skalowanie wszerz, które pozwala na rozdzielenie obciążenia pomiędzy różnymi maszynami.

Aktualnie w sieci Internet możemy znaleźć wiele rozwiązań wymienionych wcześniej problemów w postaci systemów informatycznych. Duża część oferowanych rozwiązań posiada możliwość zarządzania bazą klientów, prowadzenie inwentarza wyposażenia oraz możliwość stworzenia oferty karnetów. Największe aplikacje posiadają w swoim zakresie funkcjonalnym rozwiązania wymienionych wcześniej pro-

¹[1]

blemów, jednak żadno z nich nie posiada modułu odpowiedzialnego za zarządzanie dostępem do siłowni pod kątem obowiązujących przepisów sanitarnych. W celu zaproponowania systemu informatycznego, który będzie konkurencyjny na rynku, system powinien posiadać taki moduł.

Tworzony system powinien zapewnić wsparcie pracownikom w spełnianiu aktualnych norm i obostrzeń sanitarnych oraz dostarczyć podstawowe funkcjonalności potrzebne w prowadzeniu działalności sieci siłowni. W celu uniknięcia problemów z wydajnością, a tym samym złym doświadczeniom płynącym z korzystania z serwisu internetowego, system musi być podatny na zmiany. System powinien cechować się skalowalnością w celu zapewnienia dużej szybkości działania nawet w przypadku ogromnej liczby obiektów w sieci siłowni. Aby to osiągnąć system powinien zostać utworzony na infrastrukturze, która pozwoli na skalowanie wszcz. Warstwa serwerowa aplikacji powinna zostać utworzona w technologii i przy pomocy metodyk, które pozwolą na łatwe dostosowanie do architektury mikroservisów, które pozwolą na wydajne obsługiwanie żądań z warstwy prezentacji, zapewnienie ciągłości pracy systemu w przypadku awarii oraz skalowalność w przypadku rozrastającej się sieci siłowni.

Rozdział 3

Wymagania i narzędzia

- Wymagania funkcjonalne

Wymienione wymagania funkcjonalne stanowią listę wszystkich funkcjonalności jakie powinna oferować aplikacja. Opisują one jakie funkcjonalności zostały udostępnione użytkownikowi poprzez warstwę prezentacji oraz interfejs REST API.

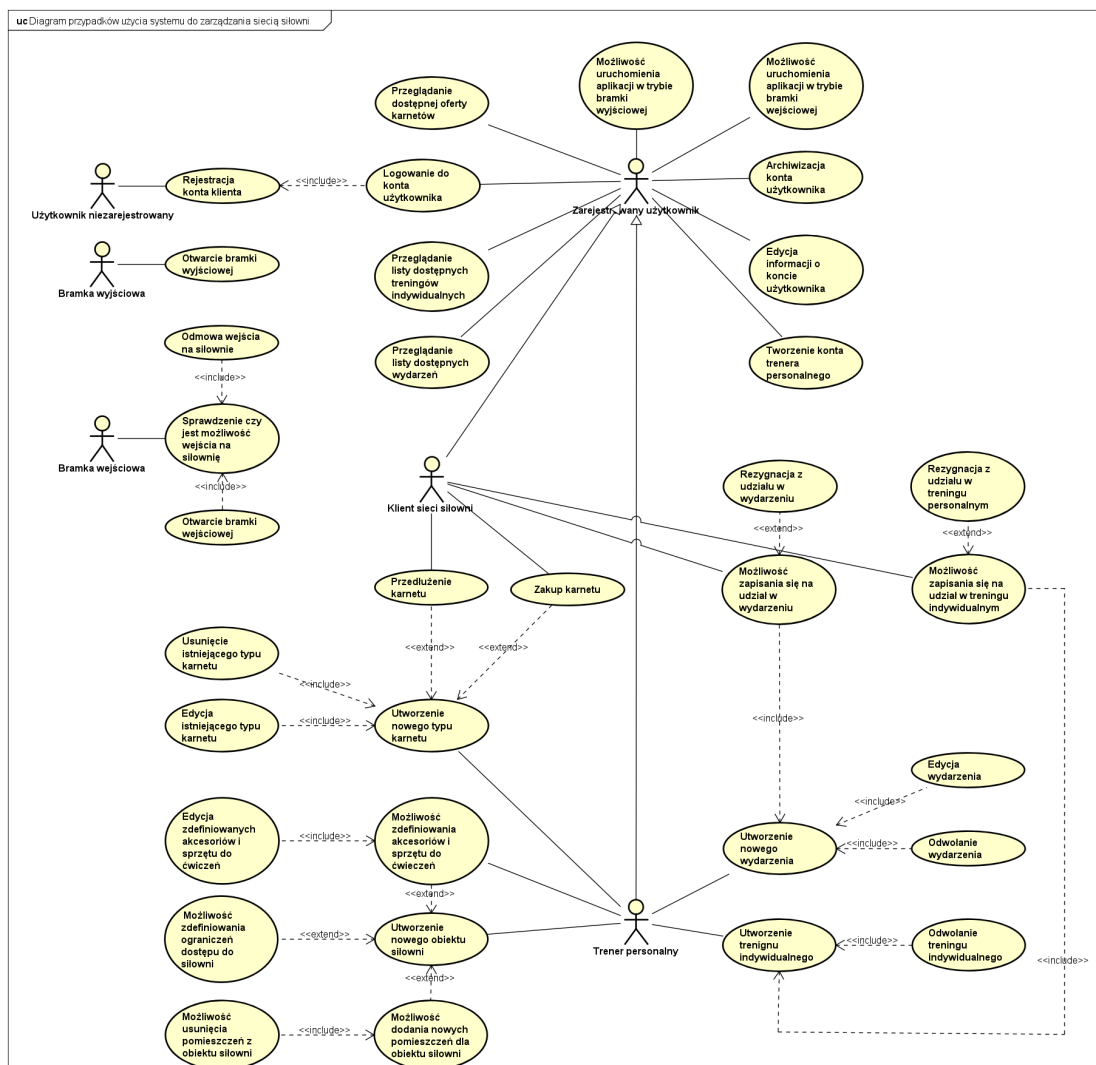
- Tworzenie konta trenera personalnego - w systemie powinna istnieć możliwość dodawania kont, dla pracowników siłowni w celu zarządzania zasobami siłowni.
- Rejestracja konta klienta - system powinien pozwalać na samodzielne zarejestrowanie się użytkownika w celu skorzystania z funkcjonalności serwisu internetowego sieci siłowni.
- Logowanie się na wcześniej utworzone konto użytkownika - w celu weryfikacji użytkownika, system powinien pozwalać na autoryzację użytkownika poprzez formularz logowania.
- Przeglądanie dostępnej oferty karnetów na siłowni - aby użytkownik mógł dokonać zakupu karnetu to musi posiadać możliwość sprawdzenia dostępnej oferty sieci siłowni.
- Przedłużenie karnetu przypisanego do konta użytkownika - użytkownik posiadający już karnet może go przedłużyć.

- Zakup karnetu - użytkownik nie posiadający karnetu posiada możliwość zakupu karnetu w celu wejścia do obiektu siłowni.
- Utworzenie nowego typu karnetu - pracownicy siłowni powinni mieć możliwość stworzenia oferty karnetów.
- Usunięcie istniejącego rodzaju karnetu - pracownicy siłowni powinni mieć możliwość usunięcia z oferty karnetów.
- Edycja istniejącego typu karnetu - pracownicy siłowni powinni mieć możliwość dokonania zmian w istniejącej ofercie karnetów.
- Edycja informacji o koncie użytkownika - użytkownik serwisu powinien mieć możliwość edycji informacji zawartych w swoim profilu.
- Archiwizacja konta użytkownika - użytkownik serwisu powinien mieć możliwość zarchiwizowania swojego konta, gdy nie jest już zainteresowany korzystaniem z serwisu.
- Przeglądanie listy dostępny wydarzeń - użytkownicy powinni mieć możliwość przeglądania listy dostępnych wydarzeń.
- Utworzenie nowego wydarzenia - trenerzy personalni powinni mieć możliwość dodawania wydarzeń, które będą miały miejsce na terenie siłowni.
- Odwołanie wydarzenia - trener personalny powinien mieć możliwość odwołania zaplanowanego wydarzenia.
- Edycja wydarzenia - trener personalny powinien mieć możliwość wprowadzenia zmian w zaplanowanym wydarzeniu.
- Możliwość zapisania się na udział w wydarzeniu - klient powinien mieć możliwość zdeklarowania chęci udziału w wydarzeniu.
- Rezygnacja z udziału w wydarzeniu - klient powinien mieć możliwość zrezygnowania z udziału w wydarzeniu, w którym wcześniej zdeklarował chęć udziału.
- Utworzenie nowego obiektu siłowni - pracownicy powinni mieć możliwość utworzenia nowych obiektów sieci siłowni.

- Możliwość zdefiniowania ograniczeń dostępu do siłowni - pracownicy powinni mieć możliwość zdefiniowania limitu osób jaki może się znajdować w obiekcie siłowni.
- Możliwość dodania nowych pomieszczeń dla obiektu siłowni - pracownicy powinni mieć możliwość dodania nowych pomieszczeń do obiektu siłowni.
- Możliwość usunięcia pomieszczeń z obiektu siłowni - pracownicy powinni mieć możliwość usunięcia pomieszczenia, które zostało utworzone w danym obiekcie siłowni.
- Możliwość zdefiniowania akcesoriów i sprzętu do ćwiczeń - pracownicy powinni mieć możliwość zdefiniowania akcesoriów dostępnych w danym obiekcie siłowni.
- Edycja zdefiniowanych akcesoriów i sprzętu do ćwiczeń - pracownicy powinni mieć możliwość edycji wcześniej zdefiniowanych akcesoriów i sprzętu do ćwiczeń.
- Możliwość uruchomienia aplikacji w trybie bramki wejściowej - aplikacja powinna pozwolić użytkownikowi na uruchomienie aplikacji w trybie bramki wejściowej w celu kontroli liczby klientów znajdujących się w siłowni.
- Możliwość uruchomienia aplikacji w trybie bramki wyjściowej - aplikacja powinna pozwolić użytkownikowi na uruchomienie aplikacji w trybie bramki wyjściowej w celu kontroli liczby klientów wychodzących z siłowni.
- Przeglądanie listy dostępnych treningów indywidualnych - użytkownicy powinni mieć możliwość przeglądania listy dostępnych treningów osobisty.
- Możliwość zapisania się na udział w treningu indywidualnym - klient powinien mieć możliwość zapisania się na wcześniej utworzony trening indywidualny z trenerem personalnym.
- Utworzenie treningu indywidualnego - trener personalny powinien mieć możliwość utworzenia sesji treningów indywidualnych.

- Odwołanie treningu indywidualnego - trener personalny powinien mieć możliwość odwołania wcześniej zaplanowanych treningów personalnych.
 - Rezygnacja z udziału w treningu personalnym - klient powinien mieć możliwość zrezygnowania z udziału w treningu personalnym.
 - Odmowa wejścia na siłownię - bramka wejściowa powinna mieć możliwość odmówienia wejścia na siłownię w przypadku braku ważnego karnetu lub osiągnięciu maksymalnej liczby klientów na terenie obiektu siłowni.
 - Sprawdzenie czy jest możliwość wejścia na siłownię - bramka wejściowa powinna informować o limicie osób, jaki może znajdować się w obiekcie siłowni.
 - Otwarcie bramki wejściowej - bramka wejściowa powinna pozwolić na wejście na teren siłowni po spełnieniu warunków.
 - Otwarcie bramki wyjściowej - bramka wyjściowa powinna pozwolić na wyjście z terenu siłowni.
- Wymagania niefunkcjonalne
 - Wyświetlanie elementów interfejsu użytkownika powinno zostać dostosowane do standardowych rozdzielczości ekranów komputerów osobistych.
 - Poprawny sposób działania w nowoczesnych przeglądarkach: Mozilla Firefox, Google Chrome, Microsoft Edge.
 - System powinien pozwolić na obsłużenie równoczesnego dostępu do aplikacji dla co najmniej stu użytkowników równocześnie.
 - Aplikacja powinna być dostępna dla użytkowników przez siedem dni w tygodniu w godzinach 3-22.
 - Diagram przypadków użycia (UML)

Diagram przypadków użycia pozwala na przedstawienie interakcji użytkowników z aplikacją i przedstawienie wymogów funkcjonalnych systemu w formie diagramów.

Rysunek 3.1: Diagram przypadków użycia.

- Narzędzia

Do projektu zostały wykorzystane nowoczesne platformy programistyczne i biblioteki, które posiadają aktualne wsparcie twórców. Wybrano narzędzia w taki sposób, aby pokryć wymagania funkcjonalne projektu oraz wykorzystać technologie, które są aktualnie wykorzystywane w sposób komercyjny.

Językiem programowania użytym do stworzenia części serwerowej został C# firmy Microsoft. Bliskie podobieństwo do języka Java oraz wiele usprawnień względem niego pozwala na tworzenie oprogramowania przy wykorzystaniu technik programowania obiektowego, funkcyjnego czy generycznego.

Platformą programistyczną systemu informatycznego został .NET 5, który pozwala na tworzenie aplikacji wieloplatformowych. Dzięki wykorzystaniu następcy .NET Core, aplikacja może zostać uruchomiona zarówno na urządzeniach z systemem Microsoft jak i dystrybucjach systemu Linux co pozwala na elastyczność względem wyboru środowiska w którym będzie pracować aplikacja.

Do stworzenia interfejsu REST API została wykorzystana biblioteka ASP.NET Core, która pozwala na stworzenie metod, które będą konsumowane przez warstwę prezentacji. ASP.NET Core wspiera wykorzystanie kontenerów wstrzykiwania zależności, obsługę autoryzacji przy pomocy żetonu JWT jak i komunikację z wykorzystaniem protokołu HTTPS.

W celu wykorzystania wzorca projektowego CQRS zamiast domyślnego kontenera zależności wykorzystano zewnętrzną bibliotekę Autofac, która udostępnia możliwość wstrzykiwania obiektów oznaczonych atrybutami oraz określanie cyklu życia serwisu przy pomocy znaczników.

Jako bazę danych wykorzystano MongoDB. MongoDB jest dokumentową bazą danych pozwalającą na przechowywanie danych w formacie JSON, który jest czytelny dla człowieka. Baza danych należy do nierelacyjnych baz danych NoSQL, której głównymi zaletami są: elastyczny schemat bazy, łatwe skalowanie wszcz oraz możliwość tworzenia zaawansowanych zapytań i raportów.

Językiem programowania użytym w części wizualnej aplikacji jest język Ty-

peScript zaprojektowany przez firmę Microsoft. W odróżnieniu od języka JavaScript, TypeScript oferuje typowanie w czasie kompilacji, co pozwala na unikanie błędów związanych z niezgodnością typów. Dodanie interfejsów i uogólnień funkcji względem JavaScriptu pozwala na pisanie kodu z wykorzystaniem paradygmatów programowania obiektowego i generycznego.

Do stworzenia interfejsu użytkownika została wykorzystana platforma programistyczna Angular, która pozwala na tworzenie komponentów wielokrotnego użytku oraz hermetyzację logiki w postaci serwisów aplikacyjnych. Cechą charakterystyczną platformy jest natywne wykorzystanie języka TypeScript.

- Opis narzędzi, metodyk eksperymentalnych, metod modelowania
 - Narzędzia
 - Metodyki eksperymentalne
 - Metody modelowania
- metodyka pracy nad projektowaniem i implementacją - dla prac, w których ma to zastosowanie
- przypadki użycia (diagramy UML) - dla prac, w których mają zastosowanie
- opis narzędzi, metod eksperymentalnych, metod modelowania itp.
- metodyka pracy nad projektowaniem i implementacją - dla prac, w których ma to zastosowanie

Rozdział 4

[Właściwy dla kierunku - np. Specyfikacja zewnętrzna]

Jeśli to Specyfikacja zewnętrzna:

- wymagania sprzętowe i programowe
- sposób instalacji
- sposób aktywacji
- kategorie użytkowników
- sposób obsługi
- administracja systemem
- kwestie bezpieczeństwa
- przykład działania
- scenariusze korzystania z systemu (ilustrowane zrzutami z ekranu lub generowanymi dokumentami)

Politechnika
Śląska

Rysunek 4.1: Podpis rysunku po rysunkiem.

Rozdział 5

[Właściwy dla kierunku - np.Specyfikacja wewnętrzna]

Jeśli to Specyfikacja wewnętrzna:

- przedstawienie idei
- architektura systemu
- opis struktur danych (i organizacji baz danych)
- komponenty, moduły, biblioteki, przegląd ważniejszych klas (jeśli występują)
- przegląd ważniejszych algorytmów (jeśli występują)
- szczegóły implementacji wybranych fragmentów, zastosowane wzorce projektowe
- diagramy UML

Krótką wstawka kodu w linii tekstu jest możliwa, np. **descriptor**, a nawet **descriptor_gaussian**. Dłuższe fragmenty lepiej jest umieszczać jako rysunek, np. kod na rysunku 5.1, a naprawdę długie fragmenty – w załączniku.

```
1 class descriptor_gaussian : virtual public descriptor
2 {
3     protected:
4         /** core of the gaussian fuzzy set */
5         double _mean;
6         /** fuzzyfication of the gaussian fuzzy set */
7         double _stddev;
8
9     public:
10        /** @param mean core of the set
11            @param stddev standard deviation */
12        descriptor_gaussian (double mean, double stddev);
13        descriptor_gaussian (const descriptor_gaussian & w);
14        virtual ~descriptor_gaussian();
15        virtual descriptor * clone () const;
16
17        /** The method elaborates membership to the gaussian
18            fuzzy set. */
19        virtual double getMembership (double x) const;
20    };
```

Rysunek 5.1: Klasa **descriptor_gaussian**.

Rozdział 6

Weryfikacja i walidacja

- sposób testowania w ramach pracy (np. odniesienie do modelu V)
- organizacja eksperymentów
- przypadki testowe zakres testowania (pełny/niepełny)
- wykryte i usunięte błędy
- opcjonalnie wyniki badań eksperymentalnych

Tablica 6.1: Opis tabeli nad nią.

ζ	metoda						
	alg. 1	alg. 2	alg. 3			alg. 4, $\gamma = 2$	
			$\alpha = 1.5$	$\alpha = 2$	$\alpha = 3$	$\beta = 0.1$	$\beta = -0.1$
0	8.3250	1.45305	7.5791	14.8517	20.0028	1.16396	1.1365
5	0.6111	2.27126	6.9952	13.8560	18.6064	1.18659	1.1630
10	11.6126	2.69218	6.2520	12.5202	16.8278	1.23180	1.2045
15	0.5665	2.95046	5.7753	11.4588	15.4837	1.25131	1.2614
20	15.8728	3.07225	5.3071	10.3935	13.8738	1.25307	1.2217
25	0.9791	3.19034	5.4575	9.9533	13.0721	1.27104	1.2640
30	2.0228	3.27474	5.7461	9.7164	12.2637	1.33404	1.3209
35	13.4210	3.36086	6.6735	10.0442	12.0270	1.35385	1.3059
40	13.2226	3.36420	7.7248	10.4495	12.0379	1.34919	1.2768
45	12.8445	3.47436	8.5539	10.8552	12.2773	1.42303	1.4362
50	12.9245	3.58228	9.2702	11.2183	12.3990	1.40922	1.3724

Rozdział 7

Podsumowanie i wnioski

- uzyskane wyniki w świetle postawionych celów i zdefiniowanych wyżej wymagań
- kierunki ewentualnych danych prac (rozbudowa funkcjonalna . . .)
- problemy napotkane w trakcie pracy

Bibliografia

- [1] Shannon Bradshaw, Eoin Brazil, Kristina Chodorow. *Przewodnik po MongoDB: Wydajna i skalowalna baza danych*. Helion SA, ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice, 2021.

Dodatki

Spis skrótów i symboli

DNA kwas deoksyrybonukleinowy (ang. *deoxyribonucleic acid*)

MVC model – widok – kontroler (ang. *model-view-controller*)

N liczebność zbioru danych

μ stopień przyleżności do zbioru

\mathbb{E} zbiór krawędzi grafu

\mathcal{L} transformata Laplace’a

Źródła

Jeżeli w pracy konieczne jest umieszczenie długich fragmentów kodu źródłowego, należy je przenieść do załącznika.

```
1 partition fcm_possibilistic::doPartition
2                                     (const dataset & ds)
3 {
4     try
5     {
6         if (_nClusters < 1)
7             throw std::string ("unknown_number_of_clusters");
8         if (_nIterations < 1 and _epsilon < 0)
9             throw std::string ("You should set a maximal
10                                number_of_iteration_or_minimal_difference_
11                                epsilon.");
12         if (_nIterations > 0 and _epsilon > 0)
13             throw std::string ("Both number_of_iterations_and_
14                                minimal_epsilon_set—you should set either
15                                number_of_iterations_or_minimal_epsilon.");
16
17         auto mX = ds.getMatrix();
18         std::size_t nAttr = ds.getNumberOfAttributes();
19         std::size_t nX     = ds.getNumberOfData();
20         std::vector<std::vector<double>> mV;
21         mU = std::vector<std::vector<double>> (_nClusters);
22         for (auto & u : mU)
```

```
19         u = std::vector<double> (nX);
20         randomise(mU);
21         normaliseByColumns(mU);
22         calculateEtas(_nClusters, nX, ds);
23         if (_nIterations > 0)
24         {
25             for (int iter = 0; iter < _nIterations; iter++)
26             {
27                 mV = calculateClusterCentres(mU, mX);
28                 mU = modifyPartitionMatrix (mV, mX);
29             }
30         }
31         else if (_epsilon > 0)
32         {
33             double frob;
34             do
35             {
36                 mV = calculateClusterCentres(mU, mX);
37                 auto mUnew = modifyPartitionMatrix (mV, mX);
38
39                 frob = Frobenius_norm_of_difference (mU, mUnew)
40                     ;
41                 mU = mUnew;
42             } while (frob > _epsilon);
43         }
44         mV = calculateClusterCentres(mU, mX);
45         std::vector<std::vector<double>> mS =
46             calculateClusterFuzzification(mU, mV, mX);
47
48         partition part;
49         for (int c = 0; c < _nClusters; c++)
50         {
51             cluster cl;
```


Zawartość dołączonej płyty

Do pracy dołączona jest płyta CD z następującą zawartością:

- praca (źródła \LaTeX owe i końcowa wersja w pdf),
- źródła programu,
- dane testowe.

Spis rysunków

3.1	Diagram przypadków użycia.	13
4.1	Podpis rysunku po rysunkiem.	18
5.1	Klasa descriptor_gaussian	20

Spis tablic

6.1	Opis tabeli nad nią.	22
-----	------------------------------	----